

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Vídeň

Vídeň 116, 594 01 Velké Meziříčí

Identifikátor: 600 129 748

Termín konání komplexní inspekce: 21., 22. a 27. květen 2002

Čj.	115 156/2002-11073
Signatura	kk5av113

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je zřízena a provozována Obcí Vídeň, je jednotřídním účelovým zařízením, zálohovou organizací. Krajský úřad kraje Vysočina zařadil mateřskou školu do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ke dni 15. květnu 2002. Její součástí je školní jídelna s kapacitou 35 jídel.

Ve školním roce 2001/2002 je zapsáno celkem 30 dětí v souladu s výjimkou z maximálního počtu dětí ve třídě, kterou povolila ředitelka po projednání se zřizovatelem a školským úřadem dne 24. července 2001. Kapacita mateřské školy je stanovena na 30.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Řízené a spontánní činnosti

Vzdělávacím programem mateřské školy je Program výchovné práce pro jesle a mateřské školy rozšířený o ekologickou výchovu. Při plánování využívají učitelky zejména jeho modifikaci, standardizované časově tematické plány. Z nich vybírají úkoly pro řízené a spontánní činnosti. Náměty a obsahy činností čerpají z vlastních zkušeností a metodických materiálů. V návaznosti na roční období si pedagogické pracovnice zpracují měsíční plány, na které navazují plány týdenní. V nich učitelky plánují cíle, které někdy zaměňují za prostředky, jednotlivých výchovně vzdělávacích složek. Konkrétní denní činnosti rozpracovávají v písemných přípravách. Diferenciace cílů podle věkových zvláštností dětí je v plánech zahrnuta, je však často formální, při realizaci nebyla vždy respektována.

Plánování zahrnuje všechny složky vzdělávací činnosti, jejich zastoupení je rovnoměrné.

Výchovně vzdělávací činnosti zajišťují dvě pedagogické pracovnice s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Mají delší praxi v práci s předškolními dětmi. Učitelka do mateřské školy dojíždí, ředitelka je místní a působí v této mateřské škole delší dobu. Její dokonalá znalost podmínek školy v menší vesnici pozitivně ovlivňuje rozvoj spolupráce s rodiči. V oblasti výchovně vzdělávací se projevuje spíše stereotypní přístup k práci s dětmi. Souběžné působení učitelek dané rozpisem pracovní doby je využíváno zejména při zajištění pobytu venku a organizačně náročnějších činnostech. Vzhledem k vysokému počtu zapsaných i denně přítomných dětí a k nutnosti zajištění jejich bezpečnosti se pobytu venku pravidelně účastní ředitelka i nad rámec stanovené výchovně vzdělávací povinnosti. Provozní práce zajišťuje jedna správně zaměstnankyně, která v nepřítomnosti ředitelky zajišťuje s učitelkou bezpečnost dětí při pobytu venku.

Školní budova je účelová, kde má prostory mateřská škola a školní jídelna. Prostorové podmínky předškolního zařízení jsou vzhledem k vysokému počtu zapsaných dětí průměrné. K realizaci výchovně vzdělávací práce, stravování i odpoledního odpočinku slouží třída, členěná na pracovní a herní, ze které je přímý vstup do šatny, sociálního zařízení a skladu hraček. Pro rekreační, relaxační, pohybové a tělovýchovné aktivity je využívána prostorná, dobře udržovaná školní zahrada.

Prostředí třídy i interiéru školy je pěkné, čisté, estetické a pro děti stimulující. V hojné míře je k výzdobě využíváno dětských výtvarných prací a výrobků.

Veškeré vybavení třídy mimo nové kuchyňky pro děti je starší. Dětské stoly i židle jsou opotřebované a neodpovídající výšce nejstarších dětí. Dětské pracovní a herní koutky jsou pro nedostatek místa zřizovány v minimálním počtu. Učební pomůcky, hračky a literatura jsou doplňovány v souladu se současnými trendy předškolní výchovy. Odborné, metodické i dětské

literatury má škola dostatek.

Psychohygienické zásady škola respektuje v dodržování pravidelných intervalů mezi stravováním, v zavedení funkčního pitného režimu a v zohledňování individuální potřeby odpoledního odpočinku a spánku. Při inspekci měly děti příležitost k pohybu při spontánních aktivitách, ranním cvičení a při pobytu venku. Ostatní činnosti byly většinou statické. Doba pobytu venku v režimu dne nemá požadovanou délku 2 hodiny, je zkrácena.

Formy a metody vzdělávací činnosti byly voleny v souladu s plněním plánovaného cíle, ale v části činností plně neodpovídaly věkovému složení dětí ve třídě. V minimální míře byly využívány vzdělávací postupy jako je smyslová výchova, tvořivá dramatika a projektové vyučování. Dostatečný prostor pro individuální a skupinovou práci, verbální projev a sebevyjádření dětí byl vytvářen při spontánních aktivitách. Organizace činností v průběhu dne se řídila počtem přítomných dětí a režimem dne s přesným časovým vymezením jednotlivých organizačních celků. Činnosti byly ukončovány většinou hromadně. Tím byla narušována plynulost jejich přechodů.

Obě učitelky věnují dostatečnou péči vytváření a upevňování hygienických návyků. Průběžně podporují a rozvíjí samostatnost dětí při sebeobslužných činnostech. Podíl dětí na přípravě stolování byl v době inspekce minimální. Prostírali hospodáři a ostatní děti po sobě uklízely použité nádoby. Estetika stolování je na velmi dobré úrovni. Osvojování a dodržování návyků kulturního stolování nebyla ze strany učitelek věnována vždy dostatečná pozornost.

Pro spontánní aktivity byl vytvořen prostor v době ranních her. Dále byly spontánní aktivity zařazovány při pobytu venku a odpoledních činnostech. Učitelky při nich respektovaly dominantní úlohu dětské hry. Umožňovaly dětem svobodnou volbu hračky, kamaráda i místa pro hru. Časový prostor, vymezený pro ranní hry v režimu dne, byl v průběhu inspekce dodržován bez ohledu na individuální potřeby dětí. Výběr mezi spontánními a řízenými činnostmi byl dětem umožněn pouze v době ranních her. Učitelky nebyly při vedení her dominantní. Snažily se je nenásilnými vstupy obohacovat o nové podněty a poskytovat dětem dostatek prostoru pro komunikaci a sebevyjádření.

Řízené činnosti jsou dle kontroly zápisů v přehledu výchovné práce zařazovány rovnoměrně. V průběhu inspekční činnosti byly vedeny spíše v tradičním pojetí. Organizace řízených činností většinou nezohledňovala individuální možnosti a věkové zvláštnosti heterogenní skupiny dětí. Obě učitelky byly na svoji výchovně vzdělávací práci vzorně připraveny. Střídalý činností různého charakteru, které děti průběžně aktivizovaly a podněcovaly k další práci.

Při sledovaných činnostech působila motivačně nabídka různých pomůcek. Učitelky dokázaly děti průběžně povzbuzovat. Poskytovaly jim jistotu v jejich rozhodování, posilovaly jejich sebedůvěru. Využívaly pochvalu a povzbuzení, oceňovaly snahu a pokrok dětí. Hodnocení bylo orientováno převážně pozitivně a nebylo zaměřeno na hledání chyb a nedostatků. U starších dětí bylo podceňováno jejich vedení ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení.

Pravidla vzájemné komunikace jsou jasně a jednoznačně stanovena. Většinou dětí jsou respektována. Výrazným kladem je partnerský přístup pedagogických pracovníků k dětem, vstřícnost a vzájemný respekt. Osobnost dítěte je rozvíjena v prostředí pozitivních vzájemných vztahů mezi dětmi, ale i mezi dětmi a pracovníky.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a dětmi je přirozená a klidná. Pedagogické pracovníce poskytují dětem dostatek příležitostí k verbálnímu projevu. Při sledovaných činnostech byl projev dětí a učitelek vyvážený, ale některé otázky dostatečně nepodněcovaly děti k přemýšlení o daném tématu. Učitelky se někdy spokojily i u nejstarších dětí s jednoslovnou odpovědí.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava jsou hodnoceny jako průměrné, nezohledňují podmínky heterogenní skupiny dětí. Mateřská škola má velmi dobré personální zajištění. Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

Organizace, metody a formy spontánních činností mají velmi dobrou, řízených činností průměrnou úroveň. Převažuje práce frontálního charakteru bez výraznější diferenciacce její náročnosti vzhledem k individuálním možnostem a schopnostem dětí. Motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V rámci podmínek vzdělávání byly hodnoceny tyto jevy: plánování, organizování, vedení a motivování pracovníků, kontrolní mechanismy.

Základním materiálem pro dlouhodobé i střednědobé plánování činnosti školy je roční koncepční plán. Ten obsahuje zhodnocení práce za uplynulý školní rok, dlouhodobý plán mateřské školy, zaměření na ekologickou výchovu, rozpracování koncepce na jednotlivá roční období, plán akcí školy, materiální vybavení a úkoly pro oblast řídicí práce. Koncepční záměry vycházejí se specifických přírodních podmínek, ve kterých předškolní zařízení pracuje. V oblasti výchovně vzdělávací práce jsou orientovány na poznávání životního prostředí, rozvoj hodnotících vztahů, postojů a rozvíjení odpovědného jednání dětí. Je v nich zahrnuta ekologická výchova. Cíle jsou jasně a přehledně formulované, není však z dokumentu zřejmé, jakými prostředky jich chce škola dosáhnout. Přes některé nedostatky je systém plánování z hlediska funkčnosti hodnocen jako velmi dobrý.

Organizace provozu školy a realizace výchovně vzdělávací práce má stanovena jasná pravidla. Vymezena jsou vnitřním řádem školy, rozpisem pracovní doby zaměstnanců a režimem dne. Rozsah kompetencí učitelky zastupující ředitelku v době její nepřítomnosti byl dohodnut ústně. Se svými povinnostmi i pravomocemi byli všichni pracovníci prokazatelně seznámeni. Začátek a konec provozu mateřské školy a přímé práce učitelky byl stanoven optimálně vzhledem ke scházení a rozcházení dětí. Jako částečně omezující působí z hlediska naplňování vzdělávacích záměrů školy, tj. uvolňování režimu a odbourávání přílišné organizovanosti vysoký počet přijatých dětí.

Povinná dokumentace je vedena v souladu se závaznými právními normami. Drobné nedostatky zjištěné v průběhu inspekce byly odstraněny.

Vnitřní informační systém školy funguje velmi dobře. Potřebné informace jsou zaměstnancům poskytovány na pedagogických a provozních poradách, aktuálních informace jsou ředitelkou předávány neprodleně. Osobní data a důvěrné informace jsou dostatečně zajištěny proti zneužití. Pro rodiče je vytvořen funkční informační servis. Škola využívá nástěnky, písemná sdělení a každodenní komunikace rodičů s učitelkami. Organizuje schůzku, besídky, oslavy a společné akce. Výsledky práce dětí z oblasti výtvarné a pracovní výchovy zveřejňuje v prostorách školy.

Spolupráce mateřské školy s pedagogicko-psychologickou poradnou je orientována na posuzování školní zralosti a odklady školní docházky. Poradenská činnost zahrnuje pomoc rodičům při zajištění odborné logopedické péče doporučením logopeda. Dále nabízí rodičům možnost půjčování literatury s problematikou výchovy předškolních dětí. Na nástěnku umísťuje odborné články. Dlouhodobá je spolupráce mateřské školy se spádovými základními a

okolními mateřskými školami. Na veřejnosti prezentuje svoji činnost při kulturních vystoupeních, výstavkami dětských prací a účastí ve výtvarných soutěžích.

Ředitelka svým vystupováním i přístupem k zaměstnancům vytváří přátelské klima a pracovní pohodu na pracovišti. Uplatňuje demokratický styl řízení, založený na důvěře k zaměstnancům. Pedagogické rady probíhají podle plánu. Z předložených záznamů vyplývá, že jejich náplní jsou převážně otázky organizační a předávání informací. Problematikou nových metod a forem práce s předškolními dětmi, hodnocením výchovně vzdělávací práce nebo výměnou zkušeností a předáváním poznatků z dalšího vzdělávání se zabývají minimálně. Další vzdělávání pedagogické pracovnice ředitelka umožňuje a podporuje. Jeho plánování vychází převážně z nabídky vzdělávacích agentur, méně však zohledňuje potřeby školy.

Kritéria pro hodnocení pracovníků má škola stanovena. Jejich základem je kvalita práce, zodpovědné plnění pracovních povinností, u učitelky další vzdělávání a spolupráce s rodiči. Plnění kritérií se promítá zejména do výše mimořádných odměn. Částka na osobní ohodnocení učitelky a školnice byla stanovena školským úřadem. Ředitelka měla možnost v návaznosti na pracovní výsledky navrhouvanou částku upravit.

Kontrolní činnost ředitelka plánuje a průběžně provádí. Zahrnuje výchovně vzdělávací proces, provoz školy i školní jídelnu. Ze všech kontrol pořizuje záznamy.

Kontrolu úrovně výchovně vzdělávací práce provádí formou hospitací. Cíle hospitační činnosti jsou v souladu s plánem, ale ne vždy jsou orientovány na plnění hlavních úkolů školy. V záznamech jsou stanoveny velmi obecné, nekonkrétní závěry. Ředitelce se nedaří jasně a přehledně vyhodnotit stanovený cíl, poskytovat zpětnou vazbu o úrovni práce učitelky a tím zajišťovat její odborné a metodické vedení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré. Plánování, organizování i motivování pracovníků mají i přes některé dílčí nedostatky velmi dobrou úroveň. Pouze kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

Podle rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 15. května 2002, čj. 0149/02 - SSS je součástí předškolního zařízení školní jídelna s kapacitou 35 jídel. Zajišťuje stravování a pitný režim pro děti mateřské školy a zaměstnance. V souladu s přidělenými kompetencemi ji řídí vedoucí stravování. Ta spolupracuje s ředitelkou školy a odborně vede činnost školní kuchyně. Personální i materiálně technické vybavení odpovídá počtu připravovaných jídel. Organizace výdeje jídla i pravidla odhlašování a přihlašování strávníků byla jasně stanovena.

Na základě zjištěných skutečností je činnost školní jídelny a její spolupráce s mateřskou školou hodnocena jako velmi dobrá.

Součástí komplexní inspekce byla anketa pro rodiče dětí. Jejím vyhodnocením byla zjištěna celková spokojenost většiny rodičů s činností předškolního zařízení. Pozitivně hodnotí přístup učitelek k dětem, jejich tvořivost, nápaditost při práci, úroveň stravování a nabídku dalších aktivit. Část rodičů ve volných sděleních uvedla, že by přivítala zlepšení vybavenosti školní zahrady i mateřské školy např. dětský nábytek, sociální zařízení.

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů přispívají rodiče 50 Kč měsíčně na dítě v souladu s vyhláškou Obecního úřadu Vídeň s účinností od 1. února 1998. Ředitelka školy zajišťuje vybírání poplatků na částečnou úhradu neinvestičních výdajů. Tato činnost nespadá do jejich pracovních povinností a není podložena pracovní smlouvou se zřizovatelem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 15. května 2002, čj. 0149/02 – SSS,
- Zřizovací listina mateřské školy vydaná Obcí Vídeň dne 25. června 2001,
- výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2001,
- povinná dokumentace předškolního zařízení,
- přehled výchovné práce, přehled docházky, rozhodnutí o zařazení dítěte do mateřské školy, přihlášky, zmocnění pověřené osoby k odvádění dětí,
- roční plán mateřské školy na školní rok 2001/2002,
- režim dne, řád mateřské školy,
- zápisy z pedagogických a provozních porad,
- zápisy z kontrolní činnosti ředitelky,
- podkladová inspekční dokumentace mateřské školy,
- dotazníky pro rodiče dětí mateřské školy.

ZÁVĚR

Předškolní zařízení plní hlavní poslání vymezené závaznými právními normami. Zajišťuje všestranný rozvoj dětí a ve spolupráci s rodinou vytváří předpoklady pro jejich další vzdělávání. Pro svoji činnost má škola velmi dobré personální a dobré prostorové i materiální podmínky. Nedostatky byly zjištěny v naplňování hlavního výchovně vzdělávacího cíle školy z hlediska uvolňování režimu dne, odbourávání přílišné organizovanosti přechodů jednotlivých činností a uspokojování přirozené potřeby pohybu dětí. Volené formy, metody a organizace řízených činností vycházejí z tradičního pojetí předškolního vzdělávání podpořeného vysokým počtem dětí. Podceňována je diferenciací náročnosti činností vzhledem k věku a individuálním možnostem dětí. Pozitivně byl hodnocen přístup učitelek k dětem, celková atmosféra a vstřícná vzájemná komunikace.

Podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré. Styl řízení mateřské školy vychází z podmínek, velikosti a personálního obsazení školy. Převažuje jeho operativní charakter. Stávající kontrolní mechanismy neposkytují ředitelce dostatek relevantních informací o kvalitě výchovně vzdělávací práce, které by mohla uplatnit pro odborné vedení učitelky. Podceňena je rovněž kontrola plnění plánovaných cílů při práci s dětmi. Přístup ředitelky k pracovním rodičům i zřizovateli a její snaha vytvořit podnětné prostředí pro děti tak i zaměstnance pozitivně ovlivňují celkové klima mateřské školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Školní inspektorka: **Titul, jméno a příjmení** **Podpis**

Vedoucí týmu Mgr. Jiřina Špičková Jiřina Špičková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Lubomír Mráček

Ve Žďáru nad Sázavou dne 4. června 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. červen 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Ludmila Vidláková – ředitelka Mateřské školy Vídeň L. Vidláková v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
OkÚ, ref. školství Žďár nad Sázavou, Žižkova 1, 591 12	2002-06-26	175/2002
Obecní úřad Vídeň, Vídeň 40, 594 01 Velké Meziříčí	2002-06-26	174/2002
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.